

'it giet oan' : Er gaat iets met uw huis gebeuren!

Grieneko wil u graag op de hoogte houden over ontwikkelingen naar een duurzamere samenleving. Want het regent info op radio, TV en internet, maar wat betekent dat voor u als het gaat om minder energie, liefst uit duurzame bron en de beperking van CO2 uitstoot. Overheden zijn met van alles bezig. Wat kan Grieneko voor u toevoegen?

Grieneko zit in allerlei overlegorganen, we horen en zien dus veel wat betrekking heeft op uw woningen(meestal

eigendom).

van het gas af

Gronings gas gaat de overheid versneld afbouwen als is beloofd, maar voorkomen moet worden dat we in Nederland afhankelijk worden van bijv. Russisch gas. Gas voor hoge temperatuur-toepassingen zoals voor industrie, kassen en voor bepaald vrachtverkeer wat niet door een andere bron vervangen kan worden moet daarvoor beschikbaar blijven. Daarvoor zal groen gas en waterstof een mogelijkheid zijn. Gebruik van gas voor lagere temperatuur-toepassingen zoals voor verwarming van woningen moet daarom beperkt worden. Dat kan door isolatie van de woning en daarna "van het gas af". Natuurlijk moet er dan wel schone elektriciteit zijn van zon, wind of waterkracht: bij voorkeur uit Nederland maar ook uit Denemarken (wind) en Noorwegen (waterkracht).

In 2050 moeten de EU landen 49% van hun CO2 uitstoot beperkt hebben. In Nederland betekent het dat 7 miljoen woningen en 1 miljoen bedrijfsgebouwen energieneutraal zijn geworden. **Tot 2050 betekent dat 5000 woningen per werkdag!** Nu zijn dat er 100. Onmogelijk? In de zestiger jaren is 90% van alle huishoudens in Nederland in 5 jaar omgebouwd op aardgas!

Onbetaalbaar? Er komt hopelijk een gebouw-gebonden financieringsmogelijkheid, waarbij de besparing op energiekosten de rente en aflossing compenseert. Een woning verhuist nooit, dat zijn de bewoners: vandaar de gebouw-gebonden financiering!

Het is in ieder geval een ongekend grote opdracht, een Deltaplan***.

de reis naar een andere warmtebron

Wat doen overheden?

- Het rijk faciliteert, gemeentes en lokale (coöperatieve)organisaties voeren het in.
- Het rijk heeft zgn. energietafels ingesteld. Zo bijv. de tafel 'bebouwd' met daaronder de sub- tafel elektriciteit. In december'18 komen ze met eindvoorstellen. Intussen past het rijk al wet- en regelgeving aan oa.om te komen tot gebouw-gebonden financiering.

- Het rijk stelt meer dan €100 miljoen beschikbaar voor pilot- wijken en dorpen van het gas af: Garijp is er 1 van.
- Gemeentes moeten uiterlijk voorjaar 2021 een wijk- en dorpsgericht nauwkeurig plan van aanpak opstellen voor energieneutraliteit. Vijf gemeentes zijn daarmee al klaar zoals Nijmegen.
- Veel gemeentes maken plannen voor pilots. Zo is ook onze gemeente Leeuwarden van plan een pilot mogelijk te maken. Grienko zit aan tafel.
- Woningcorporaties worden aangespoord om te beginnen met andere energiebronnen en van het gas af. Uiterlijk 2030 gereed! Dat geldt ook voor de meeste andere woningen. Per 1 juli 2018 mogen er geen vergunningen meer worden verleend voor woningen met gas.

Wat kunt u doen?

- Het eigen woningbezit: gaat u toch verbouwen? Neem goede isolatie dan mee in de plannen. Is of wordt uw huis label B of A, dan is een warmtepomp een goede investering. De overheid faciliteert dat met voorlichting, subsidies en financieringsconstructies (veelal gebouwbonden). Vraag Grienko om advies!
- Gas (C.V.) ketel kapot of aan vervanging toe?: vervang deze door een hybride. Hoe beter uw huis geïsoleerd hoe effectiever deze is. Installateurs zouden geen gewone CV ketels meer moeten leveren! Trap dus niet in de valkuil dat die soms nog “goedkoop” worden aangeboden.
- Zonnepanelen maar niet op uw eigen dak of aanvullend? 2 staldaken vol panelen in de buurt zijn al gerealiseerd. We werken aan de derde. Participeren? Laat het weten.
- Blijf op de hoogte van lokale burgerinitiatieven zoals energiecoöperaties, want dan hebt u invloed op de warmtevisie die elk dorp of wijk of stad moet maken. Hoe gaan onze dorpen eruit zien? Iedereen afzonderlijke zonnepanelen en/of op staldaken voor ons allemaal?
- Kijk eens op onze website: nu weer ‘bij de tijd’ dankzij Wybo Walstra
- Weet hoeveel u verbruikt en waaraan, zodat je zelf energiezuiniger kunt leven. 1 m3 gas is 10 KWh. Een gemiddeld gezin in Nederland gebruikt 3500 Kwh stroom en 1800m3 gas (= 10x 1800=18.000 Kwh). Voor de feitjesliefhebber wat verbruiks gemiddelden, verhelderend voor ons allemaal:
 - o 1KWh stroom: 10 x wassen, 5 x wasdroger, 5 x de afwasmachine, 3 x 15 min. stofzuigen, 20 maaltijden in de magnetron, 15 uur TV kijken, 30 uur de koelvriezer aan, 15 cd's luisteren
 - o 1m3 gas (= 10KWh): 1 uur je huis in de winter verwarmen, 3 x douchen, 1 x in bad, 6 maaltijden koken

Over bijna alle duurzame zaken in en rondom uw huis kan Grienko u adviseren, kosteloos. Grienko is uw eigen lokale club die zich inzet met vrijwilligers voor duurzaamheid in brede zin, onafhankelijk van installateurs en bouwers. Gezamenlijk met alle energiecoöperaties in

Friesland Groningen en Drente zijn we eigenaar van coöp.
energiemaatschappij VanOns: van en voor onze huishoudens en de
dorpen waar we wonen.

Meer informatie, advies of vragen? info@grieneko.frl .Zie onze website:
www.grieneko.frl

Met groet, het bestuur van Grieneko,

Ben Mors, Jan Reitsma, Yge Valk, Jan van der Wal en Ronald van Giessen